

РЕШЕНИЕ

№ 8595

гр. София, 04.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав, в публично заседание на 04.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анастасия Хитова

при участието на секретаря Анжела Савова, като разгледа дело номер **12462** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във връзка с чл.11, ал.1, т.3 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. за изискванията за физическа годност към водачите на моторни превозни средства и условията и реда за извършване на медицинските прегледи за установяване на физическа годност за водачите от различните категории /Наредбата/.

Образувано по жалба на Д. Т. А., подадена от адв. Р., срещу Карта за оценка на физическата годност на водач/ кандидат за придобиване на свидетелство за управление на МПС № 469/11.09.2025 г., издадена от Транспортна централна лекарска експертна комисия /ТЦЛЕК/ при НМТБ „Ц. Б. III“, в частите, с които 1.) е дадено предписание за управление на МПС от категория В1 и В да се извършва с приспособление, компенсиращо функцията на долен десен крайник; и 2.) е забранено извършването на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници. Иска се отмяна на решението в посочените части като незаконосъобразно. Претендират се разноски.

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява и не се представлява. От процесуалния му представител на 02.02.2026 г. е постъпила молба, с която се поддържа оспорването и искането за разноски.

Ответникът- ТЦЛЕК при НМТБ „Ц. Б. III“, в писмен отговор чрез адв. Т. от 17.12.2025 г. оспорва жалбата. Претендира разноски.

В съдебно заседание ответникът се представлява от адв. Т., която поддържа оспорването по съображения, изложени в писмения отговор и в дадения ход по същество.

Административен съд София град, 24 състав, намира следното от фактическа и правна

страна:

След придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория В1 и В на 22.01.2013 г. /л. 11 гръб, от адм. д. №11015/2025 г. на АССГ/, през 2017 г. жалбоподателят е претърпял ампутация на долен десен крайник. СУМПС му е подновено на 22.01.2025 г. Във връзка с изявено желание да придобие правоспособност за управление на МПС от категория С е насочен към ТОЛЕК и ТЦЛЕК.

С ЕР на ТЕЛК към МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ АД на Д. Т. А. са определени пожизнено 75 % трайно намалена работоспособност, с водеща диагноза: „други редуccionни дефекти на долен крайник (крайници)“, общо заболяване: „състояние след ампутация на десен долен крайник на ниво средна трета на подбедрицата“.

С Карта за оценка на физическата годност на водач/ кандидат за придобиване на свидетелство за управление на МПС № 1854/17.06.2025 г., издадена от Транспортна областна лекарска експертна комисия /ТОЛЕК/ при МТБ- П. /л. 29 от адм. д. №11015/2025 г. на АССГ/ е прието, че Д. Т. А. отговаря на изискванията за физическа годност към водачите на МПС от категория В1и В, не отговаря на изискванията за физическа годност към водачите на МПС от всички останали категории, дадени са предписания за управление на МПС с приспособление, компенсиращо функциите на десен долен крайник, забранени са обществения превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници.

Решението на ТОЛЕК е обжалвано пред ТЦЛЕК. На 05.08.2025 г. е изготвен медицински доклад /л. 19 от адм. д. №11015/2025 г. на АССГ/ към Протокол на ТЦЕЛК № 457/ 05.08.2025 г. /л. 21/ на база медицинска документация и обективно състояние при преглед. Прието е, че Д. Т. А. е физически годен да управлява МПС от категория В1 и В, като е необходимо управлението да се извършва с приспособление, компенсиращо функцията на десен долен крайник- механична протеза. Дадено е заключение, че Д. Т. А. не отговаря на изискванията за физическа годност към водачите на МПС от категория А. С оглед състоянието на водача е забранено да управление на МПС от категория С. По отношение на обществения превоз на пътници и и/или товари, превозите за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници е посочено, че се изисква физическа годност за група 2, поради което тези превози са забранени.

На 11.08.2025 г. е издаден обжалваният акт, с който на основание т. 45 от Приложение № 1 към Наредбата и Протокол № 457/ 05.08.2025 г. с приложен към него медицински доклад е прието, че водачът отговаря на изискванията за физическа годност към водачите на МПС от категория В1и В, не отговаря на изискванията за физическа годност към водачите на МПС от категория А и С, дадени са предписания за управление на МПС с приспособление, компенсиращо функциите на десен долен крайник, забранени са обществения превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници. Решението на ТЦЛЕК се оспорва в частите му, с които: 1.) е дадено предписание за управление на МПС от категория В1 и В да се извършва с приспособление, компенсиращо функцията на долен десен крайник; и 2.) е забранено извършването на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници.

За изясняване на спора от фактическа страна е прието заключение на съдебно-медицинска експертиза /СМЕ/, изготвено от д-р В. В.- специалист по ортопедия и травматология, неоспорено от страните, от което се установява следното:

Вещото лице е констатирало, че липсват данни жалбоподателят да има проблеми със здравословното си състояние. Д. Т. А. е с ампутация на дясна подбедрица- средна трета, от 2017 г., поради което има дефицит в двигателните функции на десен долен крайник. Вещото лице намира, че без приспособление той не може да бъде водач на МПС. Счита, че към момента

жалбоподателят е в състояние да управлява МПС категория В с приспособление, компенсиращо липсата на функцията на десен долен крайник. Т. приспособление би могло да бъде автомобил с автоматични скорости. В ОСЗ нещата лице разяснява, че жалбоподателят може да извършва обществен превоз на пътници, ако МПС, с което извършва този превоз, е с автоматични скорости и е от категория В. Счита, че жалбоподателят не може да извършва превоз с МПС от категория С и останалите категории.

При така установеното от фактическа страна съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е допустима, а разгледана по същество- частично основателна.

Решението на ТЦЕЛК, обективизирано в Карта за оценка на физическата годност на водач/кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на МПС №469 от 11.09.2025 г., е издадено от компетентен орган- арг. чл.10, ал.3 от Наредбата.

При постановяването на акта не са допуснати нарушения на формата и съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Решението е в писмена форма, като съдържа изискуемите по чл. 59, ал. 2 АПК реквизити- посочени са издателят и адресата на акта, изложени са мотивите за издаването на акта. Част от тях се съдържат в документите по административната преписка. Наличието на мотиви извън проверявания акт е допустимо, според разрешението, дадено в ТР № 16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС.

По отношение на съответствието с материалния закон на оспорения акт съдът намира следното:

На основание чл. 4, ал. 1, т. и т. 2 от Наредбата за определяне на изискванията за физическата годност водачите на МПС и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС се разделят на следните групи: група 1 - водачите на МПС от категориите "АМ", "А1", "А2", "А", "В1", "В", "ВЕ" и "Ткт"; група 2 - водачите на МПС от категориите "С1", "С", "С1Е", "СЕ", "D1", "D", "D1Е", "DE", "Т." и "Ттб". По арг. от чл. 4, ал. 2 и т. 45 от Приложение № 1 от Наредбата при ампутация или аплазия на горен и долен крайник или части от него за група 1 водачите подлежат на индивидуална оценка дали да бъдат наложени ограничения за получаването на свидетелство за управление на МПС, а за група 2 е забранено получаването на свидетелство за управление на МПС за съответните категории. Жалбоподателят не оспорва акта в частта му, с която е установено, че не отговаря на изискванията за физическа годност към водачите от категория А и С. Само за пълнота ще бъде посочено, че нещата лице по приетата СМЕ също потвърждава, че жалбоподателят не следва да управлява МПС от категория С. Съдът счита, че оспореният акт в частта му, с която е дадено предписание водачът да управлява МПС от категория В1 и В с приспособление, компенсиращо функцията на долен десен крайник е издадена в съответствие с материалния закон. Тъй като жалбоподателят има дефицит в двигателните функции на десен долен крайник, съобразно заключението на СМЕ, без приспособление той не може да бъде водач на МПС. Даденото предписание не задължава жалбоподателя да адаптира автомобила към състоянието си, а единствено да управлява МПС с протеза. Видно от представената с жалбата етапна епикриза /л. 16 от адм. д. №11015/2025 г. на АССГ/, Д. Т. А. притежава такава протеза. В тази част жалбата следва да бъде отхвърлена.

Решението на ТЦЛЕК, в частта му, с която е забранено извършването на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници, противоречи на материалния закон. Действително, по арг. от чл. 4, ал. 3 от Наредбата и т. 45 от Приложение №1, изискванията за физическа годност към водачите на МПС и кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от група 2 се прилагат и за водачите на МПС от категория В1, В и ВЕ, които извършват обществен превоз на пътници и/или товари и превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници, като при ампутацията на

крайник на посочените водачи е забранен този вид превоз. От друга страна разпоредбата на чл. 18 от Наредба № 34 от 1999 г. за таксиметров превоз на пътници, регламентираща изчерпателното изискванията към таксиметровите водачи, не поставя ограничения във физическото им състояние. Ограничението на чл. 18, т.4 от Наредба № 34 от 1999 г. (ред. ДВ, бр. 46 от 2006 г.) водачът на лек таксиметров автомобил да е физически здрав и да не е инвалид е отменено с ДВ бр. 13 от 14.02.2012 г. Съдът счита, че с абсолютната забрана на чл. 4, ал. 3 вр. т. 45 от Приложение № 1 от Наредба № 3 от 11.05.2011 г. за извършването на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници на водачи, притежаващи правоспособност за управление на МПС от категория В1и В, но с ампутиран крайник, добавя допълнителни ограничения и не допуска обективна проверка на годността, компетенциите, качествата и уменията на тези водачи. Съгласно Приложение III, „ЛИЦА СЪС ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОПОРНО-ДВИГАТЕЛНИЯ АПАРАТ“, т. 8.1 от Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно свидетелства за управление на превозни средства, свидетелства за управление, при определени ограничения, ако е необходимо, може да бъдат издавани на кандидати или водачи с физически увреждания, след издаване на становище от компетентен медицински орган. Това становище трябва да се основава на медицинска преценка на въпросното заболяване или аномалия и когато е необходимо, на практическо изпитване. То трябва да указва също така какъв вид промяна се изисква на превозното средство и дали водачът трябва да носи ортопедичен уред, доколкото изпитът за проверка на уменията и способностите покаже, че с такъв уред управлението няма да е опасно. От съдържанието на разпоредбата следва, че при наличие на увреждане на опорно-двигателната система на водача ограничения при издаването на СУМПС могат да се налагат само ако са необходими, т.е след действително извършена експертна преценка, а не автоматично, както е сторил ТЦЕЛК.

Обжалваният акт в тази в тази част противоречи и на целта на закона. Формулировката на ограничението в разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от Наредбата вр. с т. 45 от Приложение №1 и нейното прилагане води до стигматизация на всички водачи с посоченото увреждане. Ограничението не е обосновано на обективна преценка за степента и вида на намалените възможности на отделния водач, а единствено на стереотипната презумпция за пълната им неспособност. По този начин се създават ограничения за упражняване на правото на труд от тези лица въз основа на външни белези, а не на реално притежавани качества, което противоречи на принципа за равно третиране в областта на заетостта и професиите.

Поради изложеното, обжалваното решение, обективизирано в Карта за оценка на физическата годност на водач/кандидат за придобиване на свидетелство/правоспособност за управление на МПС №469 от 11.09.2025 г., в частта му относно забраната за извършване на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници от Д. Т. А., следва да бъде отменено. Предвид естеството на оспорения акт спорът не може да бъде решен по същество. Делото като преписка следва да се върне на ответника за ново произнасяне при спазване на указанията по прилагането на материалния закон в мотивите към съдебното решение- чл.173, ал. 2 АПК. ТЦЛЕК следва да извърши повторен преглед на жалбоподателя, при който да установи неговите действителни уменията и способности, а при необходимост да се проведе и практическо изпитване. При липса на допълнителни рискове и опасности, органът не следва да ограничава възможността за извършване на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници от Д. Т. А. като водач на МПС единствено от категория В1 и В. Следва да бъдат дадени предписания дали този превоз да бъде извършван с МПС с автоматични или ръчни скорости.

По разноските:

На основание чл.78, ал.1 ГПК, вр.чл.144 АПК направените и доказани разноси на оспорвания се присъждат съразмерно на основателната част от жалбата- в размер на 290 евро.

На основание чл.143, ал.3 АПК правото на разноси е възникнало и за ответника. На основание чл.78, ал.3 ГПК, вр.чл.144 АПК обаче, направените и доказани разноси се присъждат съразмерно на неоснователната част от жалбата в размер на 130 евро.

По изложените съображения и на основание чл.172, ал. 2 АПК, Административен съд София град, 24 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Карта за оценка на физическата годност на водач/ кандидат за придобиване на свидетелство за управление на МПС № 469/11.09.2025 г., издадена от Транспортна централна лекарска експертна комисия при НМТБ „Ц. Б. III“, В ЧАСТТА, с която на Д. Т. А. е забранено извършването на обществен превоз на пътници и/или товари, превози за собствена сметка и таксиметрови превози на пътници и ВРЪЩА преписката в тази част на Транспортна централна лекарска експертна комисия при НМТБ „Ц. Б. III“ за ново произнасяне, съобразно дадените в мотивите към решението указания по прилагането на закона.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. Т. А. срещу Карта за оценка на физическата годност на водач/ кандидат за придобиване на свидетелство за управление на МПС № 469/11.09.2025 г., издадена от Транспортна централна лекарска експертна комисия при НМТБ „Ц. Б. III“, В ЧАСТТА, с която е дадено предписание за управление на МПС от категория В1 и В да се извършва с приспособление, компенсиращо функцията на долен десен крайник.

ОСЪЖДА Транспортна централна лекарска експертна комисия при НМТБ „Ц. Б. III“ да заплати на Д. Т. А. разноси по делото в размер на 290 евро.

ОСЪЖДА Д. Т. А. да заплати на Транспортна централна лекарска експертна комисия при НМТБ „Ц. Б. III“ разноси по делото в размер на 130 евро.

Решението може да бъде обжалвано чрез Административен съд София град пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи от него по реда на чл.137 АПК.

СЪДИЯ: